

VANKOMÜTSIIN PLASMAS

Lühend	P-Vanc (baas) Vankomütsiini baaskontsentratsioon plasmas P-Vanc (tipp) Vankomütsiini tippkontsentratsioon plasmas
Mõiste	Vankomütsiin on kompleksne glükopeptiidantibiootikum. Bakeritsiidne toime põhineb peamiselt bakteri rakuseina biosünteesi pärssimisel. Vankomütsiini kasutatakse gram-positiivsete mikroorganismide poolt tekitatud baktereemia raviks. Peamiselt metitsilliinile resistentsete (β -laktaam-resistentsed) stafülokokkide poolt põhjustatud infektsioonide raviks. Vankomütsiinil on kontsentratsioonist sõltuv toime. Vankomütsiini poolväärtusaeg organismis on 5–6 tundi. Vankomütsiini tippkontsentratsioon veres saabub 1–2 tundi pärast intravenooset manustamist. Vankomütsiin metaboliseerub vähesel määral. Manustatud annusest eritub esimese ööpäeva jooksul 75% uriiniga. Neerufunktsiooni puudulikkuse korral on eritumine aeglasem. Ülemäärase annustamise korral on olemas oto- ja/või nefrotoksilise toime oht.
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ravimannuse optimeerimine ▪ ülemäärasest ravimannusest tingitud toksilise toime vältimine
Proovivõtu aeg	P-Vanc (baas) baaskontsentratsiooni määramiseks 30 min jooksul enne järgmise doosi manustamist P-Vanc (tipp) tippkontsentratsiooni määramiseks 1 tund pärast intravenooset manustamist
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti
Materjali säilivus ja transport	Plasma: 15–25 °C 2 päeva, 2–8 °C 2 nädalat, –20 °C 1 aasta. Juhul kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb plasma eraldada.
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Meetod	Spektrofotomeetria
Referentsvahemikud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Terapeutiline baaskontsentratsioon 10–15 mg/L MRSA baktereemia 15–20 mg/L raske invasiivne infektsioon ▪ Terapeutiline tippkontsentratsioon 20–40 mg/L ▪ Toksiline kontsentratsioon > 80 mg/L
Tõlgendus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ravimannus liiga suur ▪ neerupuudulikkusest tingitud eritumise aeglustumine ▪ mittevastav proovivõtuaeg
Vanc terapeutiline tase ↑	
Vanc terapeutiline tase ↓	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ravimannus liiga väike ▪ mittevastav proovivõtuaeg
Konsultatsioon	Vaike Viia, Svetlana Norman
HK hinnakirja koodid	66143
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns DE (2006) Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics, 4th Edition, Elsevier Saunders: 1266-1268 2. Alan H.B. Wu (2006) Tietz Clinical Guide to Laboratory tests, 4th ed., Saunders Elsevier: 1508. 3. www.labtestsonline.org
Koostaja	Vaike Viia